

Hướng dẫn soạn bài Thánh Gióng do Đọc Tài Liệu biên soạn bao gồm phần nội dung kiến thức cơ bản về truyện và trả lời câu hỏi soạn bài. Trong phần gợi ý trả lời các câu hỏi soạn văn lớp 6 bài Thánh Gióng sẽ có đủ 3 bộ sách mới là:

- sách Cánh Diều,
- sách Chân trời sáng tạo,
- sách Kết nối tri thức

và cả sách cũ.

Thông qua bài soạn, Đọc Tài Liệu mong muốn các em nắm được nội dung, ý nghĩa và một số nét nghệ thuật tiêu biểu của truyện Thánh Gióng, từ đó có thể kể lại truyện một cách hay nhất.

Kiến thức cơ bản truyện Thánh Gióng

1. Nội dung chính của truyện Thánh Gióng

- **Thánh Gióng** là thiên anh hùng ca thần thoại đẹp đẽ, hào hùng, ca ngợi tình yêu nước, bất khuất chiến đấu chống giặc ngoại xâm vì độc lập, tự do của dân tộc Việt Nam thời cổ đại.

- Người anh hùng làng Phù Đổng – Thánh Gióng – là một biểu tượng tuyệt đẹp của con người Việt Nam trong chiến đấu và chiến thắng, không màng đến danh lợi, đẹp như một giấc mơ hồng

- Để thắng giặc ngoại xâm cần có tinh thần đoàn kết, chung sức, chung lòng, lớn mạnh vượt bậc, chiến đấu, hy sinh... Dựng nước và giữ nước là hai nhiệm vụ thường trực.

Các em cũng có thể tham khảo bài [Phân tích truyện thuyết Thánh Gióng](#) để hiểu hơn về chuyện từ đó có thể hiểu bài và làm bài được tốt hơn nhé!

2. Bố cục

Bố cục truyện Thánh Gióng bao gồm:

- Phần 1 (từ đầu đến “cứ đặt đâu thì nằm đấy”): Sự ra đời của Thánh Gióng
- Phần 2 (tiếp đó đến “giết giặc, cứu nước”): Gióng đòi đi đánh giặc và sự lớn lên kì lạ
- Phần 3 (tiếp đó đến “cả người lẫn ngựa từ từ bay lên trời”): Gióng cùng nhân dân đánh thắng giặc Ân và bay về trời
- Phần 4 (còn lại): Nhân dân ghi nhớ công ơn của Thánh Gióng

3. Tóm tắt truyện Thánh Gióng

Đời Hùng Vương thứ sáu, làng Gióng có hai vợ chồng ông lão chăm chỉ, phúc đức nhưng không có con. Một hôm bà vợ ra đồng ướm vào vết chân to, về nhà thụ thai. Mười hai tháng sau sinh cậu con trai khôi ngô. Lên ba tuổi mà chẳng biết đi, không biết nói cười. Giặc xâm lược, nhà vua chiêu mộ người tài, cậu bé cất tiếng nói yêu cầu vua sắm roi sắt, áo giáp sắt, ngựa sắt để đánh giặc. Cậu ăn khỏe, lớn nhanh như thổi. Cả làng phải góp gạo nuôi. Giặc đến, chú bé vùng dậy, vươn vai biến thành tráng sĩ, giáp sắt, ngựa sắt, roi sắt xông ra đánh tan giặc, roi sắt gãy tráng sĩ nhổ những cụm tre quật giặc. Tráng sĩ mình một ngựa, lên đỉnh núi cởi bỏ giáp sắt cùng ngựa bay lên trời. Nhân dân nhớ ơn lập đền thờ, giờ vẫn còn hội làng Gióng và các dấu tích ao hồ,...

Qua những nội dung chính này thì các em hoàn toàn có thể thử sức bằng việc tóm tắt truyện Thánh Gióng để dễ dàng ghi nhớ cốt truyện của văn bản.

4. Giá trị nội dung

Hình tượng Thánh Gióng với nhiều sắc màu thần kì là biểu tượng rực rỡ của ý thức và sức mạnh bảo vệ đất nước, đồng thời là sự thể hiện quan niệm và ước mơ của nhân dân ta ngay từ buổi đầu lịch sử về người anh hùng cứu nước chống giặc ngoại xâm.

5. Giá trị nghệ thuật

Truyện thuyết Thánh Gióng được xây dựng bằng nhiều chi tiết tưởng tượng, kỳ ảo, tạo nên vẻ đẹp hấp dẫn.

Từ những kiến thức tổng quan phía trên, các em áp dụng vào để chuẩn bị soạn văn 6 Thánh Gióng thật tốt nhé.

Soạn bài Thánh Gióng sách mới

Đối với chương trình cải cách từ năm học 2021-2022, các em học sinh toàn quốc sẽ được học 1 trong 3 bộ sách là: sách Cánh diều, sách Chân trời sáng tạo và sách Kết nối tri thức. Với mỗi sách, đều có những định hướng và ý tưởng giống - khác vì vậy mà các em học sinh tham khảo cụ thể nội dung soạn văn 6 Thánh Gióng để lựa chọn kiến thức phù hợp nhất.

Soạn bài Thánh Gióng Sách Cánh diều

* Câu hỏi giữa bài

Câu hỏi trang 16 SGK Ngữ văn 6 tập 1 Cánh diều:

- Chú ý những chi tiết khác thường ở phần 1?
- Câu nói đầu tiên của chú bé là gì?

- Những ai đã góp phần nuôi chú bé?

Câu hỏi trang 17 SGK Ngữ văn 6 tập 1 Cánh diều:

- Những chi tiết làm nổi bật phẩm chất nhân vật?

- Chi tiết kết thúc truyện ở phần 4 có gì đáng chú ý?

** Câu hỏi cuối bài*

Câu 1. Hãy nêu một số sự kiện chính của truyện Thánh Gióng.

Câu 2. Trong truyện, Thánh Gióng bộc lộ những phẩm chất nào? Tên truyện Thánh Gióng gợi cho em suy nghĩ gì về thái độ của người kể đối với nhân vật Gióng?

Câu 3. Tìm các chi tiết cho thấy truyện có liên quan đến lịch sử.

Câu 4. Tìm những chi tiết hoang đường, kì ảo trong truyện Thánh Gióng. Những chi tiết đó có tác dụng gì trong việc thể hiện nội dung?

Câu 5. Theo em, truyện đã phản ánh được hiện thực và ước mơ gì của cha ông ta?

Câu 6. Vì sao Đại hội thể dục thể thao dành cho học sinh phổ thông Việt Nam được lấy tên là Hội khoẻ Phù Đổng?

Trả lời câu hỏi Soạn bài Thánh Gióng sách Cánh Diều chi tiết.

Soạn bài Thánh Gióng Sách Chân trời sáng tạo

** Chuẩn bị đọc*

Câu hỏi: Em nghĩ thế nào về việc một cậu bé ba tuổi bỗng nhiên trở thành tráng sĩ?
(Trang 20 Ngữ văn 6 tập 1 Chân trời sáng tạo)

** Trải nghiệm cùng văn bản*

Câu 1. Sự ra đời và những biểu hiện khác thường của cậu bé dự báo sự việc sắp xảy ra như thế nào

Câu 2. Từ "chú bé" được thay bằng từ "tráng sĩ" khi kể về Thánh Gióng. Sự thay đổi này trong lời kể có ý nghĩa gì?

Câu 3. Việc kể về những dấu tích đánh giặc của Thánh Gióng trong đoạn kết có ý nghĩa gì?

** Suy ngẫm và phản hồi*

Câu 1. Liệt kê một số chi tiết kì ảo gắn liền với các sự việc sinh ra và lớn lên, ra trận và chiến thắng, bay về trời của nhân vật Gióng?

Câu 2. Nhân vật Gióng đã nói gì với mẹ và sứ giả khi biết tin nhà vua đang tìm người tài đánh giặc cứu nước? Theo em, vì sao khi nghe Gióng nói, sứ giả "vừa kinh ngạc, vừa mừng rỡ".

Câu 3. Văn bản trên đã sử dụng nhiều từ ngữ khác nhau để chỉ nhân vật Gióng. Em hãy liệt kê các từ ngữ ấy thành hai nhóm theo hai thời điểm: trước và sau khi Gióng "vươn vai" thành tráng sĩ để ra trận đánh giặc?

Câu 4. Từ kết quả liệt kê ở câu 3, hãy cho biết từ ngữ nào được lặp lại nhiều lần nhất và việc lặp lại ấy có tác dụng thế nào?

Câu 5. Nhân vật truyền thuyết thường xuất hiện nhằm thực hiện một nhiệm vụ lớn lao. Nhiệm vụ của Gióng là gì và quan trọng như thế nào?

Câu 6. Theo một số bạn, truyện Thánh Gióng lẽ ra nên kết thúc ở câu "Đến đây, một mình một ngựa, tráng sĩ lên đỉnh núi, cởi giáp sắt bỏ lại, rồi cả người lẫn ngựa từ từ bay lên trời". Các bạn ấy cho rằng: phần văn bản sau câu văn này là không cần thiết, vì không còn gì hấp dẫn nữa. Em có đồng ý như vậy không? Vì sao?

Câu 7. Sau khi đọc truyện Thánh Gióng, em có suy nghĩ gì về truyền thống yêu nước, chống giặc ngoại xâm của dân tộc ta?

Trả lời câu hỏi [Soạn bài Thánh Gióng sách Chân trời](#) chi tiết.

Soạn bài Thánh Gióng Sách Kết nối tri thức

Trước khi đọc

Câu 1. Đối với em, ai là người anh hùng? Người đó có những phẩm chất và thành tích gì khiến em ngưỡng mộ?

Câu 2. Thiết kế bản giới thiệu ngắn về một người anh hùng với các nội dung: tên, phẩm chất, chiến công. Trang trí bản giới thiệu bằng các hình ảnh phù hợp và sử dụng bản giới thiệu để nói về người anh hùng.

Đọc văn bản

Hình dung: Hình dáng, sức mạnh của chủ nhân vết chân to tướng.

Theo dõi: Lời của chú bé ba tuổi có gì đặc biệt?

Hình dung: Cảnh bà con hàng xóm góp gạo thóc nuôi chú bé.

Tưởng tượng: Miếu thờ ban đầu trông như thế nào?

Sau khi đọc

Câu 1. Nêu thời gian, địa điểm, hoàn cảnh diễn ra các sự việc trong câu chuyện.

Câu 2. Gióng đã ra đời một cách kỳ lạ như thế nào?

Câu 3. Chỉ ra ý nghĩa của các chi tiết sau:

a. Câu nói của Gióng: “Về bảo với vua rèn cho ta một con ngựa sắt, một thanh gươm sắt, một giáp sắt và một nón sắt, ta sẽ đánh đuổi giặc dữ cho!”.

b. Bà con hàng xóm vui lòng góp gạo, thổi cơm cho Gióng ăn, may quần áo cho Gióng mặc

c. Gióng vươn vai trở thành một tráng sĩ khổng lồ.

d. Ngựa sắt phun ra lửa, gươm sắt loang loáng như chớp giật và bụi tre hai bên đường đã hỗ trợ Gióng trong quá trình đánh giặc.

e. Gióng đánh giặc xong, cởi giáp bỏ nón lại và bay thẳng lên trời.

Câu 4. Chiến công phi thường mà Gióng đã làm nên là gì? Em hãy nêu ý nghĩa của hình tượng Gióng.

Câu 5. Theo em, chủ đề của truyện Thánh Gióng là gì?

Câu 6. Lời kể nào trong truyện Thánh Gióng hàm ý rằng câu chuyện đã thực sự xảy ra trong quá khứ? Nhận xét về ý nghĩa của lời kể đó.

Viết kết nối với đọc

Viết đoạn văn (khoảng 5-7 câu) về một hình ảnh hay hành động của Thánh Gióng đã để lại cho em ấn tượng sâu sắc nhất.

Trả lời câu hỏi [Soạn bài Thánh Gióng sách Kết nối tri thức](#) chi tiết.

Soạn bài Thánh Gióng sách cũ

Trong chương trình Ngữ văn 6 cũ, các bạn học sinh được cung cấp đầy đủ thông tin chung và gợi ý nội dung bài soạn từ ngắn gọn tới chi tiết dưới đây.

Soạn bài Thánh Gióng ngắn nhất

I. Đọc - hiểu

Bài 1 trang 22 SGK Ngữ văn 6 tập 1

- Truyện có các nhân vật : Thánh Gióng, cha mẹ Gióng, nhà vua, sứ giả.
- Nhân vật chính là Thánh Gióng được xây dựng kì ảo, tưởng tượng:
 - + Ra đời: mẹ mang thai 12 tháng từ ngày ướm chân vào vết chân trên ruộng.
 - + Trưởng thành: lên ba tuổi không biết đi, không biết nói cười.
 - + Nghe tiếng sứ giả bỗng cất tiếng nói. Từ đó lớn nhanh như thổi.
 - + Khỏe mạnh, có thể cưỡi ngựa sắt, mặc được áo giáp sắt, vươn vai thành tráng sĩ.
 - + Bay lên trời.

Bài 2 trang 22 SGK Ngữ văn 6 tập 1

Ý nghĩa các chi tiết :

- a. Ca ngợi lòng yêu nước người anh hùng, thể hiện ý thức chống giặc (trẻ con hay người già đều có ý thức chống giặc).
- b. Thể hiện sự kì lạ và sức mạnh, ý thức của người anh hùng.
- c. Tinh thần chống giặc của nhân dân, Gióng là đứa con mang sức mạnh toàn dân.
- d. Tâm vóc, sức mạnh của anh hùng dân tộc trong tình thế cấp bách.
- đ. Ý nghĩa khắc phục khó khăn để đánh giặc, cây tre – loại cây thân thiết của người dân Việt Nam.
- e. Đề cao tinh thần chống giặc không màng danh lợi, tính chính nghĩa của đấu tranh chống giặc, anh hùng thay trời trị tội bọn xâm lược.

Bài 3 trang 23 SGK Ngữ văn 6 tập 1

Ý nghĩa hình tượng Thánh Gióng: biểu tượng rực rỡ về lòng yêu nước, sức mạnh phi thường chống ngoại xâm của dân tộc, là ước mơ của nhân dân về người anh hùng đánh giặc.

Bài 4*trang 23 SGK Ngữ văn 6 tập 1

Truyện thuyết Thánh Gióng liên quan đến lịch sử: thời Hùng Vương, dân tộc ta chống giặc ngoại xâm phương Bắc bảo vệ độc lập và huy động sức mạnh toàn dân tộc. Vũ khí sử dụng ngày càng hiện đại.

II. Luyện tập

Bài 1 trang 24 SGK Ngữ văn 6 tập 1

Có thể chọn các hình ảnh:

- Nghe tiếng sứ giả, Gióng chưa từng biết nói biết cười bỗng cất tiếng nói.
- Gióng lớn nhanh như thổi, cả dân làng phải góp gạo nuôi Gióng.
- Gióng vươn vai một cái biến thành một tráng sĩ.
- Gióng cưỡi ngựa sắt giết giặc, nhổ tre quật vào giặc.
- Tráng sĩ lên đỉnh núi, cởi giáp sắt bỏ lại, cả người lẫn ngựa bay lên trời.

Bài 2 trang 24 SGK Ngữ văn 6 tập 1

Hội thi trong nhà trường phổ thông mang tên Hội khỏe Phù Đổng vì đó là hội thi biểu dương việc rèn luyện sức khỏe, lấy ý nghĩa về truyền thuyết Thánh Gióng, tráng sĩ làng Phù Đổng, biểu tượng ý chí và tinh thần yêu nước.

Soạn bài Thánh Gióng chi tiết

Hướng dẫn trả lời các câu hỏi tìm hiểu và soạn văn 6 Thánh Gióng trang 22, 23 SGK Ngữ văn 6 tập 1.

I. Đọc - hiểu

1-Trang 22 SGK

Trong truyện “Thánh Gióng” có những nhân vật nào? Ai là nhân vật chính? Nhân vật chính này được xây dựng bằng rất nhiều chi tiết tưởng tượng kì ảo và giàu ý nghĩa. Em hãy tìm và liệt kê những chi tiết đó?

Trả lời

* Những nhân vật trong truyện là:

- Nhân vật Thánh Gióng là nhân vật chính.

- Ngoài ra còn có các nhân vật:

- Vợ chồng ông lão nghèo, cha mẹ của Gióng.
- Vua, sứ giả triều đình.
- Dân làng...

* Nhân vật Thánh Gióng được xây dựng bằng rất nhiều chi tiết tưởng tượng có tính chất kì ảo:

- Sinh ra khác thường (bà mẹ chỉ ướm vào vết chân lạ mà thụ thai). Thụ thai đến mười hai tháng; ba tuổi mà chẳng biết đi đứng, nói cười.
- Khi sứ giả đến tìm người tài giỏi giúp nhà vua đánh giặc, Gióng bỗng cất tiếng nói xin đi đánh giặc.
- Gióng lớn nhanh như thổi, ăn cơm mấy cũng không no, áo vừa mặc xong đã đứt chỉ.
- Giặc đến, Gióng vươn vai biến thành một tráng sĩ cao lớn.
- Ngựa sắt mà hí được, lại phun lửa.
- Nhỏ tre ven đường đánh giặc, giặc tan vỡ.
- Khi dẹp xong giặc, chàng Gióng và ngựa sắt từ từ bay lên trời.
- Ngựa phun lửa thiêu cháy một làng, chân ngựa chạy biến thành ao hồ, tre ngả màu vàng óng...

Văn mẫu tham khảo thêm: [Phân tích nhân vật Thánh Gióng](#)

2-Trang 22 SGK

Các chi tiết đặc biệt trong truyện thể hiện rất nhiều ý nghĩa:

Trả lời

- Thứ nhất, tiếng nói đầu tiên của Gióng là tiếng nói đòi đi đánh giặc. Chi tiết này chứng tỏ nhân dân ta luôn có ý thức chống giặc ngoại xâm. Khi có giặc, từ người già đến trẻ con đều sẵn sàng đánh giặc cứu nước. Đó là ý thức thường trực và cao cả của người Việt Nam trong sự nghiệp cứu nước.

- Thứ hai, Gióng đòi ngựa sắt, roi sắt, áo giáp sắt để đánh giặc. Gióng không đòi đồ chơi như những đứa trẻ khác mà đòi vũ khí, những vật dụng để đánh giặc. Gióng đòi đồ sắt là muốn có những vũ khí tốt nhất của thời đại lúc bấy giờ để tiêu diệt quân thù. Muốn đánh giặc phải lưu tâm tới những vũ khí hữu hiệu.

- Thứ ba, bà con làng xóm vui lòng góp gạo nuôi cậu bé. Gióng là đứa con của nhân dân, được nhân dân nuôi nấng, dạy dỗ. Sức mạnh của Gióng là sức mạnh của nhân dân, sức mạnh của tinh thần đồng sức, đồng lòng.

- Thứ tư, Gióng lớn nhanh như thổi, vươn vai thành tráng sĩ. Đây cũng là chi tiết thể hiện sức mạnh của nhân dân, sức mạnh của dân tộc. Khi hoà bình là những người lao động rất bình thường, nhưng khi chiến tranh xảy ra, sự đoàn kết đã hoá thành sức mạnh bão tố, phi thường, vùi chôn quân giặc.

- Thứ năm, Roi sắt gãy, Gióng nhổ tre bên đường đánh giặc. Gậy sắt là vũ khí của người anh hùng. Nhưng khi cần thì cả cỏ cây cũng biến thành vũ khí.

- Thứ sáu, Gióng đánh giặc xong, cởi áo giáp sắt để lại và bay thẳng lên trời. Gióng cũng như nhân dân hay chính là nhân dân, đánh giặc vì lòng yêu nước, căm thù giặc, sẵn sàng hi sinh thân mình vì nghĩa lớn mà không màng tới công danh phú quý.

3-Trang 23 SGK

Hãy nêu ý nghĩa của hình tượng Thánh Gióng?

Trả lời

Khi soạn bài Thánh Gióng, em thấy ý nghĩa của hình tượng Thánh Gióng là:

- Thánh Gióng là hình tượng tiêu biểu của người anh hùng chống giặc ngoại xâm.
- Gióng được sinh ra từ nhân dân, do nhân dân nuôi dưỡng. Gióng đã chiến đấu bằng tất cả tinh thần yêu nước, lòng căm thù giặc của nhân dân. Sức mạnh của Gióng không chỉ tượng trưng cho sức mạnh của tinh thần đoàn kết toàn dân, đó còn là sức mạnh của sự kết hợp giữa con người và thiên nhiên, bằng cả vũ khí thô sơ và hiện đại.
- Từ truyền thống đánh giặc cứu nước, nhân dân ta đã thần thánh hoá những vị anh hùng trở thành những nhân vật huyền thoại, tượng trưng cho lòng yêu nước, sức mạnh quật khởi của dân tộc.

4*-Trang 23 SGK

Truyện thuyết thường liên quan tới sự thật lịch sử. Theo em, truyện “Thánh Gióng” có liên quan tới sự thật lịch sử nào?

Trả lời

Sự thật lịch sử được phản ánh trong truyện Thánh Gióng là thời đại Hùng Vương.

- Trên cơ sở một nền kinh tế nông nghiệp trồng lúa nước đã khá phát triển, người dân Văn Lang đã tạo nên cả một nền văn minh rực rỡ, đồng thời cũng luôn luôn phải chống giặc ngoại xâm phương Bắc để bảo vệ đất nước.
- Bên cạnh việc cấy trồng lúa nước, nhân dân thời bấy giờ đã có ý thức chế tạo vũ khí chống giặc từ chất liệu kim loại (bằng sắt).
- Truyện thuyết cũng phản ánh: Trong công cuộc chống ngoại xâm, từ xa xưa, chúng ta đã có truyền thống huy động sức mạnh của cả cộng đồng, dùng tất cả các phương tiện để đánh giặc

II. Luyện tập

1-Trang 24 SGK

Hình ảnh nào của Thánh Gióng là hình ảnh đẹp nhất trong tâm trí em?

Trả lời

Nhân vật Thánh Gióng gắn với nhiều hình ảnh đẹp và để lại nhiều ấn tượng. Trong đó có lẽ hình ảnh xung trận của Gióng để lại nhiều ấn tượng nhất.

- Tráng sĩ nhảy lên mình ngựa sắt, ngựa hí vang, phi như bay ra trận; phun lửa và giẫm đạp kẻ thù.

- Roi sắt gãy, nhổ tre quật vào giặc.

- Đuôi giặc để tiêu diệt không còn một móng.

2-Trang 24 SGK

Theo em, tại sao hội thi trong nhà trường Phổ thông lại mang tên “Hội khỏe Phù Đổng”?

Trả lời

Hội thi thể thao của các nhà trường hiện nay sở dĩ được mang tên “Hội khỏe Phù Đổng” vì:

- Những người tổ chức mong muốn thế hệ trẻ hôm nay phát huy được sức mạnh và tinh thần của Thánh Gióng năm xưa.

- Muốn biểu dương sức mạnh của tuổi trẻ, muốn nói mục đích rèn luyện thân thể ấy là để công hiến cho đất nước.

-/-

Vậy là Đọc tài liệu đã hướng dẫn các em *soạn bài Thánh Gióng* chi tiết và ngắn gọn nhất. Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 6 bài Thánh Gióng** này sẽ giúp các em ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của truyện. Chúc các em luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.